

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte : " 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In Străinătate : " 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrațiune, Passajul Român, No 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Société Havas, place du Bourso, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, 1. Wollzeile, 14. Biroul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclama pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefrancate se refuză. — Articollii nepublicați nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

STIRI TELEGRAFICE

din zările streine

Roma, 23 Martie.

Disolvarea Camerilor este un lucru hotărât din partea guvernului, ce are și asentimentul Coroanei în privința aceasta. Insa în același timp se califică de combinații premature și neintemeiate zgometele asupra epocii, în care se va aduce la îndeplinire această măsură, deoarece cabinetul n'a luat încă nici o rezoluție în această privință. Intențiunea guvernului italian este să amâne cât mai mult, cel puțin până în Octombrie noile alegeri generale, căci alt-fel ar trage avantaje numai partida radicală și cea republicană. Urmând un exemplu dat adeseori în Anglia, guvernul italian a căutat să se înțeleagă în privința aceasta cu opoziția monarhică constituțională, dar nereușind în această încercare, așteaptă acum să vadă atitudinea opoziției, înainte de a lua o hotărâre definitivă în privința epocii disolvării Camerilor. Un lucru însă este sigur că o nouă criză n'ar duce la demisiunea cabinetului, ci la apelul guvernului către țară.

Liège, 23 Martie.

Spiritele sunt tot încă neliniștite și icolice se mai întâmplă încăerări. La Seraing trupele au un serviciu greu, cu toate acestea își fac datoria în mod uman. Comandantul gardiei civice, Orban, a fost atacat pe stradă de tulburatori, dar gardiștii au alergat și l'au liberat îndată.

În Geneva domnește de asemenea o mișcare mare între socialiști.

Paris, 23 Martie.

Cu privire la convențiunea turco-bulgară s'a părut în timpul din urmă că Turcia se va purta mai energic contra prințului Bulgariei.

Se crede, că în cestiunea aceasta Germania are vederi ce divergează de ale Rusiei, totuși Puterile sunt de acord a dori o soluțiune pacifică.

Londra, 23 Martie.

Despre criza politică se vorbește, că pe când Chamberlain respinge absolut orice înțelegere asupra planului irlandez al lui Gladstone, Bright e dispus acum a primi cel puțin o parte din proiectele premierului. Cel inițiator pretind că Gladstone își va modifica mult proiectele sale primitive și a amânat din nou momentul pentru înfațișarea lor în Parlament.

Viena, 23 Martie.

Guvernul austriac adera la vederile guvernului ungar, ca negocierile cu România asupra convențiunii comerciale și vamale să se ție în Viena, de oare ce la aceste negocieri e de ajuns dacă guvernul român va fi reprezentat de legațiunea de aici. La această propunere n'a sosit încă răspunsul guvernului român.

Lemberg, 23 Martie.

Din Petersburg se telegrafiază, că directorul Sinodului, Sabler, pleacă din ordinul Țarului la Constantinopol, spre a cerceta întru cât sunt intemeiate zgometele, că patriarhu greco-oriental are de gând să se apropie într-o formă oarecare de biserica catolică. Dacă se va adevări aceasta, atunci Sabler împreună cu ambasada rusă va lua imediat măsuri pentru a se evita acest pericol ce amenință religia greco-ortodoxă. Trimișul Sinodului mai e însărcinat să facă pe Poartă a permite să se înființeze un internat clerical rus în Constantinopol.

Atena, 23 Martie.

Din cele două clase de rezerve, ce vor fi chemate sub drapel, se vor forma șase regimente de infanterie, ale căror batalioane vor fi comandate de căpitanii mai vechi, spre a se face economii, precum și un regiment de artilerie devenit necesar prin înmulțirea infanteriei.

Serviciul telegrafic al „României Libere”

Londra, 25 Martie.

După Standard Germania a propus, pentru cazul în care numirea prințului Bulgariei ca guvernator general al Rumeliei orientale fără fixarea termenului pentru du-

raia puterilor sale n'ar fi acceptată, să se lase Porții facultatea de a reinși singură acesto puteri după 5 ani.

După Times Italia ar fi propus marilor Puteri să consimtă a nu se fixa nici o limită la durata Puterilor încredințate prințului Bulgariei.

Atena, 25 Martie.

Trei lagăre fortificate au fost stabilite la frontierele Tesaliei.

Brunswick, 25 Martie.

Dieta a adoptat în unanimitate convențiunea militară încheiată cu Prusia.

Paris, 24 Martie.

Știri din Peking anunță că misiunea delegațiilor cari vor negocia chestiunea vamală cu reprezentanții guvernului român.

Pesta, 25 Martie

Se declară prin cercurile oficiale, că guvernul austro-ungar este cu totul de acord asupra instrucțiunilor ce trebuiesc date delegațiilor cari vor negocia chestiunea vamală cu reprezentanții guvernului român.

Atena, 25 Martie.

Se asigură că Cabinetul va lua o hotărâre relativă la chemarea rezervelor.

Această măsură îi este inspirată prin complicațiunile intervenite în cestiunea turco-bulgară.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pag III-a.

BUCURESCI, 14 MARTIE

Una din ultimele telegrame ne spune că trei câmpuri întărite s'au stabilit pe frontiera Tesaliei, și că guvernul din Athena pare că va lua o hotărâre decisivă în privința chemării sub arme a celor două clase de rezerve. Este cel puțin curioasă purtarea Greciei, după atâtea sfaturi și chiar amenințări din partea așa zisului concert european!

Cabinetul grecesc nu dă ast-fel nici măcar un semn că e dispus să se plece d'inaintea voinței Europei. Cheltuielile merg, armata e ținută pe picior de război și noui corpuri vor fi chemate, de azi până mâine, sub arme. Ba chiar se vorbește că Grecia ar avea intențiunea să comande în Anglia bastimente, fie pentru a își întări flota, fie pentru a o întări în cazul când ar fi distrusă ori blocată de escadra combinată.

Două par a fi cauzele unei asemenea simulări de aruncare cu capul înainte din partea Greciei. Pe d'o parte divergențele ce s'au ivit între comandanții escadrelor streine, iar pe de alta șcirea despre tratările între guvernul britanic și cel turcesc în privința cedării, în parte saă totală, a insulei Creta Regatului-Unit, în schimbul părăsirii Egiptului pe mâna suveranității musulmane.

Poporul grecesc mai ales nu privește cu toată rigoarea critică, pe care ar avea-o un diplomat ori un publicist neinteresat, partea mai mare saă mai mică de adevăr al acestor zgomete, și de aci dobândește convingerea că trebuie să lucreze grabnic și energic pentru a împiedica desmembrarea, în profitul străinului, a celui tot pe care s'a obișnuit a l considera ca o moștenire legitimă a elenismului.

Așa dar, situațiunea în Orient e departe d'a se îmbunătăți cu tim-

pel, și cu toată chinuita încheiere de pace dintre Serbia și Bulgaria.

Conferința e constrinsă să se amâne neconținut, din cauza atitudinei pe care principele Alexandru o luă în ultimul moment cu privire la ratificarea aranjamentului său cu Turcia. Se știe că principele vecin a dat ordine represintantului său la Constantinople să ceară ca numirea sa în calitate de guvernator al Rumeliei orientale, să fie pe viață, și nu pe un termen de cinci ani. Este adevărat că, de altă parte, ar fi dat să se înțeleagă intențiunea d'a primi mărginirea puterilor sale, în cazul când acestea ar emana direct de la Poartă, dar că nu se poate arăta tot așa de îngăduitor în cazul când puterile europene vor interveni în numirea sa.

Și pe când situațiunea prințului de Battenberg și cestiunea Rumeliei orientale stau nelămurite față cu Turcia și cu Europa, iar Grecia găsește în această nedomire un nou pretext d'a se arăta amenințătoare, puterile europene, — saă multe din ele, — se mărginesc a lăsa vremea să treacă fără a lua o hotărâre bărbătească prin care s'ar pune o dată capăt neliniștii și temerii generale care nu s'au micșorat de când cu revolta de la Filipopoli până astăzi!

Toată activitatea li se mărginește în recomandațiunii mai mult saă mai puțin incropite cu blândețe, și în amenințări pe care cei în cestiune le știu mai d'inainte că vor fi lipsite de ori-ce sancțiune. Și ast-fel doar prin presă răsufă parapon și acuzări reciproce. Așa organele rusești nu mai încetează cu recriminările, și acuză pe față pe Anglia că a indicat principelui Alexandru ultima fasă a purtării sale; afirmă că toată politica guvernului britanic n'a avut în vedere de cât d'a face din șeful națiunii bulgare emancipate un client al Marelui Britanii, și că în toate actele și demersurile Suvranului bulgar se simte mâna d-lui Lascelles, agentul Angliei la Sofia.

De altă parte, presa engleză apără pe guvernul reginei de ori-ce imputare de felul acesta; amintește că Puterile consimțiseră mai înteu ca termenul puterilor ce principele va exercita asupra Rumeliei să fie pe viață, și că însuși cabinetul din Petersburg se alăturase de această soluțiune. Și că acum poate afirma că ambasadorul Rusiei la Constantinople a lucrat pe sub mână pentru a îndupleca pe Sultan să acorde condițiunile cele mai puțin favorabile, și că a obținut, fără a se compromite nici-de-cum, reduțiunea la cinci ani a mandatului eventual ce se va da noului guvernator al Rumeliei.

Adevărul este că cestiunea a luat o importanță capitală în ochii poporului bulgar și rumeliot întreg, și nu numai în ochii princi-

pelui Alexandru, că, pentru aceasta, primirea unei numiri temporale, este lăsarea provinciei rumeliote în voia unor turburări permanente, și că în fine, după soluțiunea ce se va da acestei anevoioase afaceri, influența rusească în Bulgaria va primi lovitura de moarte, saă își va redobândi toată puterea de mai înainte.

CRONICA ZILEI

Ziua de azi, aniversara proclamării Regatului, se sărbătorește în toată țara prin slujbe religioase.

M. S. Regele s'a plimbat ieri dimineață, pe jos, prin oraș — însoțit de ajutorul de serviciu.

Pe la începutul lunii viitoare Regele va inspecta, la Cotroceni, toate trupele garnizoanate în Capitală.

Azi Academia română ține ședință publică.

Alaltăseară membrii majorității guvernamentale, au ținut o întrunire extra-parlamentară în sala Senatului.

S'a discutat în această întrunire asupra echilibrării bugetului. Au vorbit d-nii Tănăsescu, Porumbaru, Vergati, și Robescu.

D. Robescu a scos la iveală o idee nouă, ca îmbunătățire financiară: sporirea taxelor existente. Se face gălăgie mare, primul-ministru părăsește sala indignat, și întrunirea se risipește fără să fi ajuns la nici un rezultat.

Se vorbește că prelungita sesiune a Corpului legiuitor va mai fi încă odată prelungită.

Brăilenii s'au rugat de primul-ministru ca să egalizeze taxele coloniale ce se percep după legea maximului, pentru Brăila și Galați, ca să nu fie concurență în comerțul acestor două orașe. Primul-ministru a promis că va sprijini cererea Brăilenilor.

În județul Tutova băntue frigurile și tusea convulsivă.

După afirmările unei foi locale, palatul administrativ din Iași e așa de bine reconstruit în cât plouă în grefa Curții secția II, în arhiva tribunalului și în alte camere.

Se zice că actualul ministru de război e hotărât să nu mai permită nici o mutare în armată, de cât după cererea comandanților de corpuri.

Banca României e condamnată de un tribunal de arbitrii, spune Epoca, să plătească prințului N. Bibescu o despăgubire de 50.000 de lei.

Secțiunile Senatului s'au pronunțat toate pentru strămutarea Curții de Apel din Focșani, la Galați.

Examenile pentru posturile vacante de interni la spitalele Eforiei s'au terminat. Din 62 de concurenți n'au reușit de cât 9.

La 20 Martie se va pune în aplicare legea de la 8 Martie 1886, prin care art. 14 din legea telegrafo-poștală s'a complectat cu următorul alineat:

„Pentru telegramele de ori-ce categorie prezintatorul are dreptul să pretinză adevărul de primire plătind o taxă fixă de 15 bani pentru fie-care telegramă.”

Administrațiunea acestui serviciu explică publicului că, după dispozitivul legii, aceste adevăruri fiind facultative nu se impun ori-cui ca să plătească neapărat taxa de 15 bani și să i se libereze adevărul pen-

tru telegrama predată la un oficiu telegrafic, ci numai persoanelor care ar cere o asemenea adevărură; bine înțeles că cine nu are necesitate de adevărură se poate dispensa și de plata menționatelor taxe.

Tot-dodată se pune în vedere că oficiile telegrafice au ordin că în caz de a încasa taxa pentru adevărură să o menționeze anume în adevărură deosebit de taxa cuvenită pentru telegramă.

DECRETE

S'a locuvințat propunerea de transacțiune ce a făcut locuitorii din comuna Cotnari, din județul Iași, epitropiei casei sântului Spiridon din Iași, pentru stingerea proceselor între casa și numiții locuitori, în condițiunile următoare:

Epitropia să cedeze locuitorilor din Cotnari 74 făci și 68 prăjină pământ din moșia Cotnari, proprietatea casei spitalelor, ce li se mai cuvine după legea rurală din 1864; iar ca cheltueli de judecată să li se dea 5.000 lei în loc de 10.000 lei ce li s'a acordat de tribunal.

Venitul aceluia pământ socotit câte doi galbeni de falca, dat de tribunal în 1872 numiților locuitori, constituind până astăzi aproximativ suma de 2,250 galbeni, să fie compensat în totul cu suma de 1,224 galbeni și procentele lor ce casa epitropiei a reclamat contra acelor locuitori în 1878 ca cășturi de arendă a arătatelor moși.

Locuitorii să dea epitropiei fără altă despăgubire planul moșiei Cotnari, lucrat de inginerul Tone, numit expert din oficiu de tribunal.

DIN AFARA

Prințul Alexandru și Rușii.

Din câte se scriu din Petersburg asupra atitudinii guvernului rus față cu prințul Alexandru al Bulgariei se vede că la Curtea Țarului persoana prințului e astăzi mai rău văzută de cât ori când. Toate încercările de a îndupleca pe Țarul să se impace cu prințul au rămas absolut fără nici un rezultat. Animositatea Rusiei contra Domnului bulgar pare a voi să formeze pe viitor o notă constantă în politica rusească. În toate propunerile emanate de la guvernul din Petersburg cu privire la cestiunea bulgară s'a putut observa tendința de a pune obstacole în calea prințului actual și a netezi drumul unui viitor prinț bulgar. O parte din presa rusească s'a deprins în timpul din urmă a face din prințul Alexandru un nebun saă un mișel, pe care nu trebuie să l ia cine-va în serios. Insa aceste vederi nu sunt împărțite în sferile dirigente rusești, unde prințul Alexandru e considerat din contra ca un adversar periculos al Rusiei în peninsula balcanică. De aceea nu se părăsește planul de a înlătura pe prințul Alexandru, deși acest plan va întâmpina multe dificultăți. Se știe că guvernul rus a stărui și făcut să se înlocuiască numele prințului Alexandru numai cu „prințul Bulgariei” în aranjamentul turco-bulgar. Scopul este ca în cazul unei schimbări de tron în Sofia să fie numit un prinț rusofil în locul lui Alexandru și acel prinț să devie eo ipso și guvernator general în Rumelia orientală.

Anglia.

Sub impresiunea celor ce au pătruns până acum în publicitate asupra politicii irlandeze a lui Gladstone, opiniunea publică din Anglia pare a se pronunța tot mai mult contra unui asemenea aranjament. Times zice în privința aceasta: „O politică, care indignează în același timp pe lordul Salisbury, pe lordul Hartington și pe d. Chamberlain, nici o dată nu poate fi politica poporului englez.”

Sunt indoieli într'adevăr că planurile irlandeze ale lui Gladstone vor fi primite în Camera Comunelor dacă ele corespund știrilor de până acum asupra lor. Dar atunci ce se va face? Unii cred că premierul va disolva Parlamentul; alții sunt de părere că el se va retrage și va sfătui pe regina să păstreze Parlamentul actual și să cheme

pe lordul Hartington să formeze noul Cabinet, de oare ce vederile lui asupra problemei irlandeze par a concorda cu ale lui Chamberlain și Trevelyan.

FEMEIA ROMANA

Unul dintre cunosătorii relațiilor etnografice ale Peninsulei-Balcanice, d-l Filip Felix Kanitz, constată, între altele, că preținderea în țările de la poalele Balcanilor se găsește Români risipiți printre celelalte popoare, parte Macedo-Români, ca populație veche, parte Daco-Români, ca populație venită mai de curând de pe teritoriul Carpaților, și că această populație română nu numai că nu se asimilează, dar se și sporește atât prin progeneratură, cât și asimilând elementele heromane ajunse într'un contact mai intim cu ea.

Elementul conservator al acestei populații române sunt femeile, așa zice d-l Kanitz și o zice aceasta în virtutea experiențelor, pe care le-a câștigat în timpul unei ostenitoare călătorii.

Ceea ce ne spune d-l Kanitz nu e însă un lucru nou. Au mai spus-o și alți călători, o știu toți etnografuli: e astăzi pentru toți etnografuli un lucru oarecum de sine înțeles, că femeia este ceea ce conservă individualitatea națională, și aceasta nu numai la noi Români, ci la toate popoarele, care au în ele putere de viață.

Același lucru îl constată și principele Bismarck cu ocaziunea enunțării sale în chestiunea poloneză.

Vine acum *Pester Lloyd* și ne spune următoarele:

„Am publicat într'unul din cei din urmă numărul două scrisori ale lui Ludovic Kossuth asupra chestiunii naționalității în Ungaria, care de sigur că au interesat pe cititorii noștri, cum îi interesează tot ceea ce e din pană marelui exilat. Dacă revenim încă odată asupra acestor scrisori, o facem mai ales, pentru ca să tragem laurea aminte asupra unei coincidențe în adevăr interesantă a spiritelor mari, eșite la iveală în aceste scrisori. Kossuth nu caută cauza decadenței maghiarilor din Ardeal în numărul mare al Românilor, nici în stările economice, ci simplu în *femeia română*. Femeile române, care intră în o familie maghiară, desnaționalizează cu timpul întreaga familie. Cine oare nu și-a aduce aminte de enunțarea făcută de principele Bismarck asupra femeii poloneze în cursul unei dezbateri în chestiunea poloneză?”

Pester Lloyd ține apoi să fie constatat, că scrisorile lui Kossuth sunt de acum câțiva ani și că, prin urmare, Kossuth nu s'a inspirat de la Bismarck.

În adevăr, mare om Kossuth! O fi Bismarck ce o fi, aceasta nu se poate tăgădui; dar Kossuth tot el însuși rămâne. Kossuth a spus sunt acum câțiva ani ceea ce Bismarck abia acum câte-va săptămâni s'a învrednicit să spună.

Cum rămâne însă cu d. Kanitz, care a spus același lucru cu mult înainte de cel din urmă răboșiu oriental? cum rămâne cu celelalte „spirite mari”, care l'au spus mai înainte de d. Kanitz?

Dar în sfârșit, nu ne rămâne de cât să căutăm cele două scrisori ale lui Kossuth, ca să ne pătrundem și noi de adâncimea „marelui exilat”.

Le-am găsit, însă nu în *Egypterlös*, nici în *Pesti Noplo*, ci chiar în *Nemzet*, organul oficial al guvernului.

Scrisoarea, în care se emite marea adevăr, e datată de la 30 Maiu 1877 din Colegio al Baracone, lungă, confusă și plină de teorii evoluționiste, de care îi crâmpeie pe cititorii noștri, de oare-ce ele sunt formulate cu atâta lipsă de claritate, încât încercarea de a le pune într'un sistem oarecare, ar fi cu totul zadarnică.

Sunt însă în scrisoarea aceasta unele enunțări de o natură mai practică, care ne par foarte prețioase ca simptome ale boalei de care este cuprinsă societatea maghiară, atât de preocupată de mărimea lui Kossuth.

Kossuth ia procesul de românizare a Ardealului drept un lucru pus mai presus de orice și ce discuțiune și cercetează numai cauzele acestui proces.

Nu e treaba noastră să punem la îndoială existența unui asemenea proces. Dacă d. Kossuth constată că Ardealul se românizează, iar Maghiarii o admit și ei această, noi nu o vom pune la îndoială, ci mai virtuos ne vom feri în conștiința trănicioasă neamului nostru. Da! ne sporic noi Români, ne întindem, ne întărim, creștem, cum crește, se întinde și sporește orice organism viguros.

Un lucru e pus mai presus de orice și ce îndoială: că aici în țara aceasta elementul român trăiește acum și a trăit și în trecut în niște condițiuni mai grele ca cel maghiar.

Dacă cu toate acestea Români merg înainte, iar Maghiarii dau îndărăt, atunci este scos la iveală, că Români sunt un neam de oameni trănicioși, un popor capabil de dezvoltare, iar Maghiarii un popor șubred, o existență plăpândă, care pierde vîndu cu ochii, dacă nu e susținută în mod artificial ca plantele exotice.

Nu noi o zicem aceasta: o spune Kossuth, „marele exilat”, o mărturisesc Maghiarii ei înșiși.

„Ei ved în această românizare o boală organică”, zice Kossuth. E bolnavă inima acelui popor. Nu e maghiar sîngele pulsațiunii lui, adică e în perire la el „conștiința de rasă”, (prin aceasta, firește, nu înțeleg purismul de origine).

Nu vom cerceta, dacă „marele exilat”, are ori nu dreptate, când susține, că Maghiarii n'au conștiință de rasă, ci ne vom da seamă, ce va să zică, în genere, conștiință de rasă.

Este netăgăduit, că rasele și popoarele nu sunt toate la același nivel în scara dezvoltării organice: unele sunt mai desăvîșite, iar altele mai primitive, unele mai vinjoase, iar altele mai plăpânde, unele au mai multe, iar altele mai puține aptitudini.

Ast-fel, ca să luăm un exemplu învederat, Hotentotii sunt oameni, și Englezii sunt și ei tot oameni, și cu toate acestea este enormă deosebirea între un Hotentot și un Englez, de sigur neasemănat mai mare ca cea dintre un cal sălbatic și unul prăsit în herghelile Sultanului de Maroc.

Și nu vorbim de cultură intelectuală, nici de instrucțiune, nici de aptitudini câștigate prin deprindere, ci de aptitudini specifice și proprii rasei, de ceea ce este Hotentotul și ceea ce este Englezul în clipa nașterii sale.

Englezul chiar în clipa nașterii sale este superior față cu Hotentotul; are în el, drept rezultat al unei dezvoltări îndelungate, mai mulți germeni de aptitudini truștești și sufletești, este mai capabil de dezvoltare și mai destoinic în lupta pentru existență; căci nu în zadar părinții și bunii și străbunii lui s'au luptat din generațiune în generațiune și aptitudinile câștigate de ei se moștensec în urmașii lor.

Astăzi această deosebire de rasă este un lucru vag, ea se poate exprima în țire de o valoare foarte pozitivă. Se știe că o mie de Englezi au în căpățanele lor neasemănat mai mulți creeri ca o mie de Hotentotii, pot să lucreze neasemănat mai mult și pot să suporte neasemănat mai grele miserii, sunt neasemănat mai capabili de dezvoltare și mai destoinici în lupta pentru existență.

E dar un lucru foarte firesc, că Englezul nu vrea să fie Hotentot, fiind-că el este mai mult, mai sus în scara dezvoltării organice, o ființă mai desăvîșită, mai nobilă, mai apropiată de idealul pe care ni-l facem despre ceea ce este omul ajuns la desăvîșire organică.

Aceasta e „conștiința de rasă”. Englezul are conștiința că se înjosește dacă se pune în rînd cu Hotentotii și că copii pe care i-ar avea cu o femeie hotentotă, ar fi Englezi degenerați.

Vrea acum „marele exilat” să susțină că deosebirea de rasă, care există în proporțiuni mai mari între Englezi și Hotentotii, în proporțiuni mai mici există și între noi și între Maghiarii?

Nu știm! Știm însă, că aceasta rezultă pentru tot omul cu judecată sănătoasă din afirmarea, că Maghiarii sunt cuprinși de o boală organică și, puși în fața Românilor, nu au destulă „conștiință de rasă”.

Dacă este adevărat, că e destul ca o femeie română să intre în o familie maghiară, pentru cu familia aceea încetul cu încetul să devină română, atunci ni se pune de sine înțelegerea: e această românizare un proces de generare ori unul de evoluțiune?

Dacă e bolnavă inima poporului maghiar care este asimilat, e bolnavă oare și inima poporului român, care asimilează?

Dacă noi stirpim și Maghiarii sunt stirpiți, al cui e viitorul pe pămîntul acesta?

Și dacă în virtutea puterii noastre de asimilare viitorul e al nostru, ce este mai bine să fim în țara aceasta: Maghiar ori Român?

„Marele exilat” susține, că poporul maghiar e cuprins de o boală organică și nu are în fața noastră destulă „conștiință de rasă”, ci pierde, se românizează.

Intrebăm: susținînd aceasta, lecueste boala? îi întărește pe Maghiarii în conștiința lor de rasă? ori îi descurajiază, îi face și mai slabi în credință și mai dispuși a se lepăda de un neam, care pierde, și de a se alipi de altul, care prinde puteri?

Ar fi, în adevăr, o mare lipsă de consecuență în scrisoarea „marelui exilat”, dacă am presupune, că el însuși ia *ad litteram* ceea ce zice.

El vrea să alarmeze: atât e tot. Kanitz a constatat că în Macedonia, în Bulgaria, în Serbia, ba chiar și în Grecia femeia română românizează familia slavă ori pe cea grecească, în care intră. Nu știm, dacă este ori nu așa, căci nu cunoaștem pe femeia română de acolo din propria noastră intuițiune, dar avem a face cu un om de știință, și admitem, că el spune adevărul.

Vine în urmă d. Ludovic Kossuth și susține despre femeia română din Ardeal ceea ce Kanitz a susținut despre cea din Peninsula-Balcanică.

E LIBER OMUL?

CAP. II.

§. 4. — *Liberal arbitru îndulcit revine la liberal arbitru pur și simplu.*

E natural ca liberal arbitru ast-fel expus în toată goliciunea lui să nu pară așa de bine-voitro pentru partisanii lui. În adevăr are o fisionomie urată; e un prieten compromișilor; trebuie dar, ca să fie prezentat în lume, să l'imbrăcăm cuviincios, adică să l'travestim.

Unii l'imbracă deci în fraze goale și l'schimbă așa de mult sub aparența lor că nimeni nu l'mai recunoaște. El pun pe

un tron, și apoi cântă o fanfară în onoarea libertății:

Libertate, libertate iubită
Luptă-te cu apărătorii tui!

Publicul aplaudă; bietul public a fost așa de mult chinuit de libertate, în cât această arie eroică poate că i place. Păcăleala s'a efectuat; în puterea unui echivoc liberal arbitru e salutat.

Alții, mai sinceri ori mai prevăzători, recunosc că bêtrenul liber arbitru și-a trăit traiul, că nu mai poate fi susținut, că determiniștii au dreptate să l'atace, și iată-l cum fac concesii peste concesii: „Da, fără îndoială, zic ei, obiceiurile, pasiunile, temerea de legi, într'un cuvînt motivele însemnează ceva; ar fi copilăresc lucru a nu recunoaște aceasta; sunt influențe asupra hotărîrii, dar nu sunt de ajuns ca s'o producă; mărginesc liberal arbitru, nu l'suprimă.”

Aceasta ar însemna să se zică determiniștilor: „Nu goniți cu desăvîșire iubitul nostru liber arbitru; fiți generoși; lăsați-l un mic loc, ori cât de mic ar fi. Vom fi mulțumiți; nu suntem ambițioși!”

Rugăciunea este atîngătoare; băgați însă de seamă, determiniștilor; e multă vreme de când La Fontaine a zis:

Laissez leur prendre un pied chez vous,
Ils en auront bientôt pris quatre.

Cu liberal arbitru nu trebuie nimeni să se arate generos. Trebuie ori să l'iei, ori să l'dați tot, și pentru a proba aceasta, să judecăm puțin.

Se zice dar: liberal arbitru, împreună cu mobilele, contribuie a determina acțiunea.

Este o putere lucrînd cu ajutorul altor puteri. Se mai adaugă: educațiunea, moștenirea, clima, puterea noastră trecută sunt elemente de care se cuvine să ținem socoteală; dar în schimb se găsește un element independent care lucrează de asemenea, și care este de ajuns să contrabalanțeze pe cele alte toate. Acesta este liberal arbitru.

Să nu ne fure însă vorbele; să sdrobim osul, cum zice Rabelais, ca să estragem substantifica măduvă, dacă cel puțin ne închipuim că are măduvă. Să vedem, cu alte cuvinte, ce conține acest raționament.

Maî întâi, să observăm, pentru convingerea aceluia care ar putea crede în inocența acestui liber arbitru redus la cea mai simplă expresiune, că rezultatul este același dacă am admite liberal arbitru pur și simplu.

Căci din trei lucruri unul:

Să admitem că liberal arbitru lucrează tot-d'auna conform cu motivele cele mai puternice, dar atunci ar fi un suveran fără putere, care domnește nu guvernează; ar fi un rege silit să aprobe tot ce se face fără el, și să scrie în josul decretelor date de miniștrii săi: „căci așa voesc eu.” Cine însă l'ar lua în serios? A concepe în acest mod liberal arbitru, ar însemna afirmarea că e mori și că trăiește în același timp; ar însemna să l'lăsăm existența cu numele, și să l'suprimăm în realitate.

Său să presupunem că liberal arbitru poate tot-d'auna să reziste aceluiași mobile și să le învingă, numai să bine-voiască a l'și da osteneală. Dar, în acest caz, ar fi ca și cum motivele n'ar exista; un calcul din cele mai elementare ajunge ca să demonstreze aceasta. Avem d'o parte o sumă de puteri pe care le cunoaștem și pe care le putem prețui: —este totalitatea mobilelor lucrînd într'o direcțiune. Le însemnez prin țire, 3, 5, 8, puțin importă. Dacă știu să fac o adunare totală va fi 16. Să ne închipuim acum mobilele lucrînd în sens contrariu prin cifrele 2, 3, 5; suma e 10. Diferința celor două puteri opuse va fi 6. Nimic mai simplu pentru determinist. Acțiunea va fi determinată în prima direcțiune printr'o putere egală cu 6. Dar să introducem liberal arbitru. Este o putere care scapă oricărei prețuirii. După caprițiu el poate fi mai mare sau mai mică; poate avea talia unei broaște, sau se poate umfla, fără să plesnească, până la talia boului; va fi de o potrivă cu 6, dacă va voi; va contrabalanța pe 10, dacă ar dori. Consecința este, că rezultatul luptei depinde numai de liberal arbitru; este că acțiunea rămâne tot așa de nedeterminată ca și când mobilele ar fi zero. Prin urmare, toate argumentele pe care le aducem în contra teoriei liberalului arbitru [simplu] au valoarea și în contra așa zisului liber arbitru îndulcit.

Rămâne a treia presupunere, care ține mijlocul între cele alte două. Adică liberal arbitru trebuie să se arate în unele cazuri blînd, iar în alte cazuri îndărătnic față cu mobilele cele mai puternice. Aceasta însă ne aduce să distingem două categorii de acțiuni: acelea care sunt mo-

tivate, și cele care nu sunt; și aci găsim eterna plîngere a rațiunii noastre, care la ori ce fapt caută o cauză fără de care nu se poate liniști.

Dacă este vorba numai d'o acțiune, vine tot-d'auna un moment când se impune această chestiune: Pentru ce liberal arbitru a lucrat într'un sens și nu într'altul? Îmi pare rău că mă repet.

Tes pourquoî, direz vous, ne finiront jamais!

Dar ce vrei? Nu e mai ușor acum d'a lămuri lucrul de cât nu era adineauri. Dacă s'ar răspunde: pentru cutare motiv nu este liber arbitru! E determinat, — e perdit. Trebuie să revenim la răspunsul ordinar: a voit pentru că a voit; și din nou găsim caprițul, arbitrarul, întîmplarea dominînd toată viața omului și umanității; este faptul fără cauză, adică *neînțelesul*.

CORPURILE LEGIUITOARE

(Sesiune ordinară prelungită)

Sedința din 13 Martie 1886

Senatul. — Se votează proiectul prin care se acordă o pensie viagăru vîduvii d-rului Zografos din R.-Valcii, apoi dd. senatorii trec în secțiunî.

Camera. — D. Schileru roagă pe d. ministru de externe să intervie pe lângă Austro-Ungaria, ca să ne deschidă granițele pentru vite. — D. ministru răspunde că stăruie neîncetat în acest sens și că negocierile cu imperiul vecin continuă.

D. Butculescu își dezvoltă interpelarea sa relativă la emigrarea țeranilor din comuna Cataloiu (Dobrogea). Interpelatorul crede că emigrarea e motivată de administrația Dobrogei, care e foarte rea, și cere o anchetă parlamentară. — D. Kogălniceanu adaugă că nu numai funcționarii sunt de vină că emigrează țeranii, ci mai cu seamă legea care regulează proprietatea în Dobrogea. — D. ministru al agriculturii etc. e de părere că lucrurile merg bine. De aceeași părere e și majoritatea, căci discuția se închide, și se închide și sedința.

LISZT

Liszt, care s'a născut în 1811, în anul faimoasei comete, poartă voios povara celor 75 de ani ai săi; talia'i este tot elegantă, dar ochiul atît de viu altă dată, cu prunela plină de foc, cu privirea dominatoare, este în parte stins de când cu groaznică boală din care era să rămîie orb; în loc de fulgere nu mai aruncă de cât scînteii.

Poartă de obicei un costum junețate eclesiastic, jumătate lumes, prea clerical pentru un artist, prea lumes pentru un popă; costumul acesta se compune dintr'o redingotă lungă de postav strălucitor, strînsă pe talie; un pantalon cu supiele și ghețe de lac mici.

Pêrul, lungul său pîr ca aurul, de care era așa de mîndru, avea coamă galbenă de care se inebuneau atîtea femei, acele suvițe stufoase spre care se îndreptau lornetele admiratoarelor sale, azi sunt albe și l'și fac împrerul frunții, superb modelată, dar brăzdată cu crețuri, un fel de aureolă de zăpadă. Pêrul lui era celebru; pizmașii virtuozului ziceau că numai pêrul i-a făcut jumătate succesul.

De obicei, — zicea Berlioz — pianistul joacă cu mâinile; Liszt însă joacă cu pêrul. Mîinile, pe care le avea așa de frumoase, cu degetele lungi și deșirate, acum sunt noduroase și și-au pierdut vigoarea aceea care l'atrăsese porcia de „spîrgător de note.”

O dare de seamă despre un concert dat în 1834 debutează cu vorbele acestea: „Domnul Liszt, Mația trecută, de la orele 8 până la 10, a făcut pe instrumentul său.”

Și un desen reprezintă pe virtuos cu pêrul ca o salcie plîngătoare în fața unui pian al cărui sfîrșimături sunt risipite pe jos; dedesubt se citește legenda asta:

Domnul Frantz Liszt, artist în demolițiune
Se introduce în glorie prin fracțiune.

Dar toate glumele acestea nu l'atingeau pe maestru; din potrivă, era încântat de toate atacurile acestea; el n'a cerut nici o dată alt decît să se vorbească de dînsul, să se ocupe lumea de personalitatea sa.

Liszt, artist în pian, a fost și artist în reclamă *ad majorem artis gloriam*.

Intr'o seară, în Mannheim, de și primise faimoasa sabie de onoare dată de compatrioții săi, anunțase un concert; la ridicarea cortinei erau abia 12 auzitori în sală, atunci căliful clavirelor, după ce se

uită la băncile goale, salută de trei ori, și cu un glas pîtrunzător:

— Domnilor; — zise dînsul — n'ar fi mai bine ca în loc să mă obosesc și eu cîntînd și dv. ascultînd, să mergem să supîm?

— Primim! răspuseră cei doisprezece. Și Liszt îi duse pe toți la otelul Lebedei. Acolo supără, fumară, vorbiră și mai mult rîseră. La miezul nopții Liszt se puse la pian, și cîntă toată noaptea cu o vervă extraordinară.

A doa zi afișă din nou concertul său — și tot orașul veni.

Lizsta a avut tot-d'a-una spiritul foarte caustic față de bănbași, chiar cei mai sus puși; o dată prințul de Metternich îl abordează brusc într'o soara în Viena.

— Ei domnule Liszt, vii din Paris — zise prințul. — Ai făcut multe afaceri acolo?

— Excelență — răspuse virtuosul — numai diplomații fac afaceri, eu, nu fac de cât muzică.

În schimb, față cu damele este tot-d'a-una cât se poate de galant, chiar de când s'a popit.

O domă felenă, care l'auzise într'un salon, îl felicita.

— A! domnule, — zicea dînsa — am avut fericirea să te auz la prințesa de X... Ce artist mare ești, cu ce fericire te-am ascultat! Eram să 'nebusesc!

— Erai să 'nebusesci! A! doamnă, drept să l'și spun, dar în toată viața mea nu mi-ai fi ertat accidentul acesta!

Liszt obținu panglica de comandor fără chiar s'o ceară.

Intr'o seară, la Taileri, cîntă în fața lui Napoleon III minunatele lui melodii unguerești. După ce sfârși, împăratul îl luă într'un colț și îi zise:

— Domnule Liszt, ca o amintere de seara această frumoasă, o să mă lași să l'și prinz de haină crucea de cavaler al Legiunii de onoare.

Liszt, cu capul în jos, răspuse:

— Sunteți prea bun, Sire; dar nu pot să fiu de cât comandor în ordinul ilustru de care mi l'vorbiți; sunt de multă vreme ofițer.

Împăratul zîmbi; înțelese poate pentru ce Liszt — care purta în toate concerturile sabia sa de onoare — venise la Taileri l'și cea mai mică decorație pe piept „Ești comandor” răspuse dînsul.

Maestrul își avea cordonul său de comandor pe piept.

Liszt trăește azi liniștit în Weimar dintr'o pensie de 6000 mărci pe care l-o dă marele duce.

Suma aceasta este singurul său venit pentru că postul de director al conservatorului imperial din Pesta este curat onorific; se mulțumește cu venitul acesta mic fără să l'pară rău de milioanele pe care le-a câștigat și pe care le-a risipit în cursul glorioasei sale existențe.

Liszt a sosit săptămîna trecută în Paris.

Vre-o sută cincî-zeci de persoane printre cari membri din colonia unguerească, prietini ai marelui artist, și redactorii de la mai multe ziare îl așteptau la gara de Nord. Ungurii că l'au zărit în fereașta vagonului au început să strige *Eljen!*

Doamna Muncacsy i-a oferit un buchet mare de flori și l'a felicitat de bună sorire. Liszt a sărutat-o.

Apoi s'a dus la otelul Calais, în strada Capucines, unde i se oprise un apartament.

ECOURISTREINE

Croașii

În zilele trecute poliția din Zagreb în Croația a arestat pe câțiva studenți de la facultatea juridică, pentru că au protestat sgomotos într'o biserică în contra pierderii în limba germană. Acum se anunță, că studenții au de gând să treacă la Biserica ortodoxă serbă, că 30 tineri au și iscălit o declarație în privința aceasta și că s'au adresat chiar la prințul Muntenegrului să le fie naș.

Expoziție ornitologică

Și anul acesta s'a deschis în Viena o expoziție de paseri, atît vii, cât și umplute, precum și ouă de tot felul. S'au adus paseri și din Australia. Interesante sunt extremele în dimensiunile ouălor de la paserile cele mai mari și mai mici. Oul colosal al preistoricului *Accipitris maximus* (34 centimetre lung, 24 centim. lat și 93 centim. în circumferință) stă către oul piticului *Colibri* în raport de 50,000 : 1.

În România nu s'a ținut încă vre-o expoziție ornitologică, de și sunt mulți amatori de paseri, porumbel, etc. Cea mai bogată colecție de paseri este fără îndoială a

I. P. S. S. Mitropolitul-primat, care sub direcția d-lui Lucescu se completează tot mai mult.

Un anarhist

Maî de unăzi poliția din Berlin a fost foarte neliniștită. Era să fie pusă în pericol viața bătrânului împărat. Un individ venise la un lăcătuș și arătându-i un model de bombă, i-a cerut să i facă o bombă de fier sau plumb, pe care apoi dănsul o va umplea cu dinamită și o va dăruia împăratului de ziua lui. Lăcătușu s'a învoit și a rugat pe acel străin să vie a treia zi; apoi lăcătușul aviză poliția. A treia zi veni străinul și fu arestat de oamenii poliției în casa lăcătușului. La dănsul s'a găsit un cuțit și — toată jileta căpătușă cu hârtii de câte 20 mărci. Fiind considerat de smintit, l'au trimis la un ospiciu de alienați.

Românii în Ungaria.

După cum se scrie din Lugos în Banat, nu de mult un inspector școlar ungar a vizitat și școala normală română din Caransebeș și a fost coprins de o profundă mâhnire maghiară, văzând că tinerimea română nu prea se rupe spre a învăța impintenata limbă a Arpazilor. De aceea inspectorul a propus la locurile competente, ca să se ia urgente măsuri, în cât cu timpul să nu se mai audă decât numai melodiul graiului ungurească!

VARIETATI

În ziua de 28 Februarie trecut, un cioban al d-lui Ion Buleandră din cătunul Dimieni, pendinte de comuna Ograde, județul Ialomița, anume Matei Ion, ducându-se la riul Ialomița, care era înghețat, cu o botă spre a lua apă, s'a spart gheața sub dînsul și s'a înecat.

În ziua de 8 Martie curent, individul Ianoș Covaciu, supus austro-ungar, ce era domiciliat în comuna Pârscov din județul Buzău, și-a curmat zilele prin spânzurare. Causa acestei sinucideri nu se cunoaște.

Bébé. — Mamă, pentru ce se duce soarele să se culce.
Mama. — Pentru că și lui îi e somn ca și ție.
Bébé. — A! dar se duce fără lumânare să se culce?

Serviciul telegrafic al „României Libere”

Belgrad, 25 Martie.

Crisa ministerială continuă. În fața greutăților ce întâmpină formarea unui nou cabinet, se fac sforțări pentru a determina pe d. Garașanin să rămână la guvern, dar aceste sforțări parcă nu vor reuși.

Regele a conferit astăzi cu șefii diferitelor partide.

Constantinopol 25 Martie.

Madjid-Pașa a sosit din București. Gadban Effendi a fost chemat la Constantinopol.

Berlin, 25 Martie.

Consiliul federal a aprobat în ședință solemnă tratatul de amicitie de comerț și navigațiune încheiat cu Sultanul din Zan-zibar.

FOITA „ROMANIEI LIBERE”

— 14 Martie —

ANDRÉ THEURIET

PACAT DE MOARTE

(Urmas)

Doamna Déglise se făgăduise să primească rece și aspru pe Parisianul acesta; însă când îl auzi bîlbînd, își uită de răceala sa ceremonioasă.

— Domnul Déglise o să i pară rău, domnule, că n'a fost aci ca să te primească.
Pe urmă întorcându-se spre supraveghetore:

— Poți să te întorci în atelierul d-tale; mititic! îi zise dănsa.

Caterina salută pe noul comis și eși; Paul Lobligeois rămase singur cu doamna Déglise, despărțit fiind numai de florile după buiro.

— Bărbatul meu lipsește acum — zise tânăra femeie arătându-i un scaun și pofindu-l să șază; — dacă ar fi fost aci s'ar fi însărcinat singur să te instaleze în apartamentul pe care ți l'a oprit... Din nenorocire,

Londra, 25 Martie.

Camera comunelor. — În lipsa d-lui Gladstone, ușor răcit, sir W. Harcourt, secretar de Stat a anunțat că primul ministru va expune la 8 Aprilie, înaintea Parlamentului, proiectele sale privitoare la Irlanda.

Paris, 25 Martie.

Comisiunea bugetului aleasă astăzi nu pare că voiește să voteze noul împrumut propus înaintea bugetului. Pare că ea preferă tipul de 3% amortisabil, în loc de 3% perpetuu recomandat de ministrul de finanțe.

Goritz, 25 Martie.

Contesa de Chambord a murit azi dimineață la zece ore și jumătate din cauza unei paralizii a inimii.

Corpul său va fi îmbalsămat Sâmbătă.

Ziua înmormântării nu e încă fixată.

(Havas).

NOTIȚE LITERARE

CODICILE VORONEȚEAN cu un vocabulariu și studiu asupra lui, de I. al lui G. Sbiru. CRITICĂ. Sumarul: Introducere. — I. Codicele nu e tradus din limba grecească, ci din cea slavonă. — II. Greșelii în text și în transcriere. — III. Greșelii în vocabulariu. — IV. Data codicelui. Părțile de prisos și cele false. — V. Data fundării mănăstirii Voronețului nu e 1468, ci 1488. — VI. Cauza ruperii codicelui n'a fost prima noțiță a lui Constantin de Dorna. — VII. Manuscrisul nu e copie. — VIII. Patria traducătorului n'a fost Macedonia, ci Ardealul. — IX. Textul codicelui n'a fost răspândit printre Români. — X. Cestiuni omise ori tractate mai pe larg sau mai pe scurt de cât trebuiau. — XI. Contradicțiuni. — XII. Diverse. — XIII. Încheiere. — XIV. Aflarea codicelui, cestiune personală.

SPITALUL, revistă medicală, apare o dată pe lună, Anul VI, Nr. 2, din luna Februarie 1886 are următorul sumar:

Cestiuni la ordinea zilei: Ptomaine și leucominele d-lui Gaudier de d. D. Anonici. — Emoragie cerebrală, Moarte, Necropsie, tumoare cerebrală. Observație de d. dr. Al. Vasiliu. — Gușă exoftalmică. Observație de d. M. Călinescu. — Digitala administrată în doze mari și repetate în pneumoni, Observație de d. I. Antoniu. — Impulsiunile irezistibile în medicina mentală. — Mecanismul producției lor. Studiu de dr. L. Iarochi. — Ambulanțele române în rebelul Bulgaro-Serb: A. Ambulanța din Serbia, B. Ambulanța din Bulgaria.

Necrologie: Doctorul I. Uziel ded. dr. Al. Spiroiu. — Diversele străine. — Bibliografie. — Diverse. — Formular.

Supliment. Lecțiuni clinice asupra semiologiei cardiace, făcute în spitalul Brâncovenesc, de d. dr. Chr. Bucilă.

Redacția și Administrația. Strada Biserica Ieni Nr. 10.

CONVOBIRI LITERARE. — Director: Jacob Negruzei. Nr. 12 de la 1 Martie 1886 are următorul sumar:

Teodor G. Nica: Agiul și politica noastră monetară. (urmare). — N. Gane: Friguri de autor. — V. A. Urechii: Miron Costin (urmare). — M. Strajan: Principiul artei (Conferință ținută la Ateneul din Craiova). — Ioan Bogdan: Istoria Românilor de Tolucești (dare de seamă critică). — S. G. Văgulescu: Cântec populare spaniole (traducție). — Veronica Micu: Că astăzi... Lumea mare... Amicului meu X. (poezii). — Duhul Zamfirescu: Clara. (poezie). — A. Davila: Iacă timpul (poezie). — T. Bobeanu: În zădar (poezie). — Anti-Icarus: Zvor sau zbor? — Correspondență. — Bibliografie. — Tabla de materii pe anul XIX.

Au apărut, în editura Gebauer: Stelele și Dor de Căldorie, de d. Mauriciu Cohen, pentru voce și piano, cuvinte române și franceze.

TARA NOUA, Revistă științifică, politică, economică și literară, Anul III Nr. 1 de la 15/27 Februarie 1886, are acest sumar:

Către abonații noștri, Redacția. — Monometalismul și bimetalismul de Alexandru G. Djuvara. — Sistemul național de Economie politică de Frederic List. Introducere. Cartea I, Istoria, Cap. I Italienii și Cap. II Hanseții (traducere) de I. N. P. — Aviculele în a căror coajă se găsește Mărgăritarul și pescuirea lor. (traducere) de D. S. N. — Nodul Gordian, de Petre Ispirescu.

toacă disează o să se întorcă acasă, și prin urmare supraveghetorul o să te însoțească până în sat... De la fabrică și până în satul Fains sunt numai cinc minute. Ai să fi găzduit în casa cantonierului... Sunt niște oameni cum se cade... și o să mănânci la Trandafirul de aur, unde se gătește mincări foarte bune... Cu toată dorința noastră ca să îndatorăm pe părinții d-tale, n'am putut să îți dăm casă chiar în fabrică, unde n'avem local disponibil. Și apoi — zise dănsa apăsând pe vorbe — noi am cugetat că o să îți placă mai bine cum am regulat noi, pentru că o să chipul acesta te poți bucura d'o libertate pe care n'ai găsi-o aci.

Paul Lobligeois era prea inteligent ca să nu înțeleagă bătaia acestor vorbe.

— Doamnă, răspuse dănsul zimbînd cu sfială, tare mă tem că tata în scrisoarea s'a m'a descris fără voce sub niște culori puțin favorabile.

D-na Déglise se roși când auzi vorbele aceste și noul comis o găsi și mai frumoasă.

În manierele patroanei era un fel de amestec de afabilitate și de rezervă, o demnitate unită cu o grație juvenilă. Paul fu fermecat cum se cade. Se hotărî să împrăștie îndată pe cât va putea bănușile pe care indiscretele confidențe ale tatălui său, le creiașe negreșit în spiritul acestei femei tinere cam evlavioasă ca mai toate provinciale.

MAINOU

Astăzi, membrii Corpurilor legiuitoare, miniștrii și înalții demnitari ai Statului, au asistat la un Te-Deum pentru aniversarea proclamării regatului.

Guvernul prepară un proiect pentru formarea comisiunii legislative (un fel de consilie de Stat pentru pregătirea proiectelor de lege), prevăzute de Constituțiune.

A doua fascioară din Etymologicum Magnum Romaniae este pusă la dispozițiunea publicului, care se interesează de marea operă a cugetării românești. Această fascioară cuprinde și ceva din verbul Aflu:

Proiectele financiare pentru sporirea unor impozite se vor pune Luni la ordina zilei.

D. deputat Nica care e suferind de câte-va zile, merge mai bine, așa că sperăm a l' vedea în curînd luându-și locul în Parlament.

Legea cumulului, amendată de Senat, a fost cu mesagiul depusă ieri pe biroul Camerii.

Interpeleția domnului Butculescu a dat ieri loc la destăinuirii foarte interesante din partea ministrului domeniilor.

Vre-o douăzeci familii din Cătăloiu (Dobrogea) s'au expatriat ducându-se în Canada (America) în urma propunerilor aurite ale companierilor din Breme și Hamburg. Curiosul lucrului este că acele familii erau anabaptiste, pe când se credea că ultimele vestigii ale sectei anabaptiste se găseau numai în Anglia și Holanda.

Camerile vor fi prorogate până la 7 Aprilie.

Dacă convențiunea cu Austria ar necesita-o, Parlamentul ar fi chemat în sesiune extra-ordinară după Pașce.

Impiegații poliției umblă din casă în casă oferind loje și locuri, bine înțelese pe bani, pentru o reprezentațiune la Theatrul Dacia, la 23 Martie.

Cunoaște oare d. prefect acest trafic? Cu înghăduirea d-sale se află oare agenții forței publice transformați în curțieri? — Nu mai departe de cât eri un amic al nostru a primit pe această cale o propunere pentru o loje.

D. Hănțescu, distinsul prim-predident al Curții din Focșani, este bolnav la Iași. Onorabilul magistrat este în concediu; ar fi și exprimat intențiunea de a se retrage.

Tot asemenea aflăm că prințul A. Știrbey este suferind.

Deputații din Putna au fost so mați de alegătorii lor de a persista în de-

— Te asigur, doamnă, — zise dănsul — că nu sunt așa de negru după cum ți s'a spus și că nu mă gândesc cătuși de puțin să abuzez de libertatea ce a bine-voit domnul Déglise să mi lase.

— Atât mai bine, domnule, răspuse Marta Déglise cu o nuanță de asprime; — mi-ar părea foarte rău să fie alt-fel.

Pe urmă, ca și cum ar fi simțit că tănărul era mâhnit de o primire așa de rece, îi zise cu un ton amabil:

— Viața care se duce aci este pe cât se poate de liniștită și n'ai să găsești nici de cum multe distracții... Cu toate acestea, când vei ajunge să fii deprins cu lucrul, o să vezi că și noi avem micile noastre plăceri...

Apăsă p'un clopoțel, și un scriitor, tînăr, cu condeiul la ureche, alergă în pripă.

— Simonnet, — zise dănsa supraveghetorului — fă bine să conduci pe d-nul Lobligeois la Fains, în casa pe care l-a oprit-o bărbatul meu, și îngrijește ca să fie toate în bună rînduială... Iată-mă că te concediez așa de iute — zise dănsa întorcându-se spre Paul — dar în clipa aceasta am mult de lucru... Ocupă-te și d-ta azi ca să te așezi și vino mâine dimineață la nouă ceasuri să vezi pe d-nul Déglise...

d-sa te va pune în curentul lucrului... Ateleierele se deschid la 8 de dimineață și tocmai seara la șapte se închid; — la a-

mișiunea lor dacă cum-va guvernul persistă în intențiunea de a transfera Curtea. În curînd o delegațiune impositantă se va înfățișa înaintea d-lui ministru de interne.

Un proiect de lege bine-venit.

Ministrul de resbel propune de a se asemăna răniților sau morții în timp de resbel accidentele întimplite în timp de pace cu ocaziunea unui serviciu comandat. Familiile victimelor militare din ultimele incendii vor beneficia de aceste măsuri.

Cu atât mai bine!

Luni, după cum a anunțat-o ministrul de finance, începe discuțiunea asupra legilor financiare propuse pentru acoperirea deficitului.

D. Al. Marghiloman s'a întors ieri de la Focșani.

Ni se scrie din Odesa (Rusia) că domnișoarele de Bulewsky, după ce vor da o serie de concerte în Kieff, Odesa și Kișineff, vor reveni în România, — după dorința exprimată de M. S. Regina vara trecută la Sinia.

Societatea funcționarilor publici se întrunește mâine în adunare generală extraordinară în palatul Universității, sala Nr. 18.

La ordinea zilei: Complectarea consiliului central cu membri în locul celor demisionați și celor cari s'au strămutat din București, precum și a membrilor comisiunii de control pe anul IV societar; proclamarea de membri onorifici.

SOCIETATEA CORPUL DIDACTIC

Toți membrii învățămîntului de orice grad, din Capitală, sunt convocați pentru Duminică 16 Martie, ora 1 p. m., la Universitate spre a discuta întemplinarea redactată de comisiunea aleasă în cestiunea legii instrucțiunii.

Comitetul de administrațiune.

SPECTACOLE

TEATRU NAȚIONAL — Vineri, 14 Martie, Faust.

SALA ORFEU. — În toate seriile reprezentațiunii variate și interesante. Trupa d-lui I. D. Ionescu.

TEATRU DACIA. — Cu concursul trupei Române, compusă din simpaticul artist d. Ioan Vlădescu, gentila d-na Măndica Boerescu, a artistului C. I. Nicolau, precum și cu concursul d-lor Pompeiu I. Popescu, I. Armășescu și Ferucio Deldebio, Sâmbătă 15 Martie SANTIENA ROMANA declamată de d. Armășescu. CINE E DATOR să plătească, (comedie cu cântece în 2 acte).

Între actul I și al 2-lea d. Pompeiu I. Popescu va executa pe vioară o compoziție națională. BANUL MARACINE și BRAUȚUL.

Spectacolul se va fini cu piesa RAPOSATA ÎN PICIOARE.

INSERTII ȘI RECLAME

BOALELE DINȚILOR cât și boalele gingiilor, de ort-ce natură ar fi se vindecă sigur cu apa de dinți anaterina, a doctorului I. G. Popp, dentist al curții imperiale și regale din Viena. Eficacitatea ei se probează cu o mulțime de certificate, între altele cu acela a d-lui profesor Oppolzer, rectorul magnific al Universității din Viena. Apa aceasta a mai fost examinată și recomandată de un mare număr de doctori din țară și străinătate.

PASTA DE DINȚI ANATHERINA a aceluiași doctor este unul din mijloacele cele mai eficace

miază este un ceas de odihnă. Însă, ca să nu îți stricăm obiceiurile d-tale pariziane, am hotărîm cu bărbatul meu că ar fi bine să îți cerem să lucrezi numai trei ceasuri de dimineață și tot trei ceasuri și după prânz...

— Poți fi sigură de exactitatea mea, doamnă, și de dorința ce am ca să lucrez bine, — răspuse dănsu sculându-se și salutându-o.

— La revedere, domnule, și pe mâine! murmură ea cu un zimbet destul de afabil și cu o mișcare ușoară din mână.

Tînărul și întinse mîna ca să își ia a-dio după obiceiul englezesc; însă, văzînd încurcătura femeii, înțelese că acest shake-hand, așa de obișnuit în Paris, nu intrase încă în obiceiurile provinciale. Salută dar din nou și eși cu supraveghetorul.

Cinci minute după aceea mergeau amîndoi pe drum spre satul Fains, și înapoi lor un hamal ducea într-o roabă cuferele lui Lobligeois.

Fains este un sat vesel a cărui stradă principală este tăiată, în lungimea sa, de un pîrîu limpede, care mai că scaldă ușile caselor și dă localității o fizionomie prea originală.

Paul văzu lucrurile sub o înfăcișare mai puțin posomorâtă după ce se așeză în camerele sale din catu întîi, — două la număr — și începu să își desfășoare geamantanele.

pentru a curăți dinții, pentru că nu conține nici un ingredient vătămător sănătății. Materiile minerale ce conține prepară această lucrare asupra zmalțului dinților, fără să l' atace, pe când în același timp elementele organice ale pastei frăgezesc și întăresc gingiile și celelalte părți ale gurii și măresc albeștia și curățenia dinților.

Pasta aceasta se recomandă cu deosebire călătorilor pe uscat și pe mare, pentru că nu poate fi nicîl alterată nici stricată de umezeala ce încearcă prin întrebunțarea zilnică.

Aceste două produse se vînd în farmaciile și parfumeriile din București și din România.

BERARIA UNIREA
Sucursala Oppler
ÎN FAȚA GRADINEI EPISCOPII
BERE SPECIALA
esclență proaspătă și rece.
Salon elegant, și bine ventilat.

VIN NEGRU
de Oravița și Golu-Drânca
Vechiu de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri. — 15 fr. vadra și
ALB DE DRAGASIANI
din recolta anului 1881. — 15 fr. vadra la
PAUN POPESCU & Comp.
18, Strada Lipscați, 18.

CASA DE SCHIMB
C. STERIU & Comp.
No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.

CURSUL BUCURESCU
Pe ziua de 13/25 Martie 1886, ora 10.

	Cump.	Vînd.
50% Împrumutul Comunal	75	75 1/2
5% Scrisuri Financiare Urbane	88	88 1/2
50% Rurale	86 1/2	87
5% Renta Română perpetuu	95	95 1/2
5% amortisabilă	96 1/2	97
60% Scrisuri Financiare Urbane	92 1/2	93 1/2
60% Oblig. de Stat (conv. Rurale)	89	89 1/2
6% Căile Ferate Rom.	105	105 1/2
70% Scrisuri Financiare Urbane	99	99 1/2
70% Rurale	102 1/2	103
5% Împrum. Comunal 1884 nof.	—	—
8% Împrumutul Oppenheim	—	—
Oblig. Casei Pensiu. (Nom. 300)	205	210
Împr. cu prima orașul București	81	82
Acțiuni Credit Mobilier.	—	—
Construcțiuni	—	—
Naționale	200	205
Dacia-România	290	295
Banca Națională	1070	1075
Fioriini Valuta Austriacă	200	201
Mărci Germane	124	125
Bilete Franceze	100	100 1/2
Engleze	24 1/2	25
Ruble Rusești	250	255
Aur contra Argint și Bilete	14 1/2	14 1/2

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur scotit după cursul fiscalului. Cupoane se așază fără scăzământ.

Adresa pentru telegrame: STERIU.

INSTITUTUL METEOROLOGIC DIN BUCUREȘTI
Buletin atmosferic pe ziua 13/25 de Martie 1886.

STATIUNI	Observ. de azi dimineață 8 ore			
	Barometru	Temperatura	Starea	
	Observ.	Variat.	Observ.	Variat.
București	772.2	- 1.8	- 0.2	- 1.2 zăpadă
T. Severin	774.4	+ 2.1	2.6	- 0.2 acoperit
Balota	774.9	+ 2.3	0.6	- 1.0 zăpadă
Slatina	772.6	+ 2.6	1.2	- 1.3 acoperit
Gurgiu	772.4	+ 4.6	- 0.8	- 3.2 p. noros
Constanța	772.5	+ 2.6	0.1	- 2.7 zăpadă
Sulina	772.9	+ 3.6	- 1.1	- 3.7 noros
Galați	773.3	+ 3.2	- 1.2	- 3.3 acoperit
Brăila	773.9	+ 2.4	0.9	- 1.7 zăpadă
Craiova	776.6	+ 5.0	- 4.0	- 4.1 acoperit

Observațiuni: Starea mării la Constanța rea, la Sulina potrivită.

Direct. Obs. St. Hepitas.

NOTA. — Indicărilor barometrelui sunt reduse la zero grade și la nivelul mării. Temperatură este dată în grade centigrade. Variațiunea barometrică retemperată se scotoțese pe intervalele de la 4 ore dimineața.

Pîrîul zorăia melodos sub ferestrele sale, și cu cântecul apăr curgătoare se amesteca dulce pentru urechile sale suvenirul timbrului muzical al vocii doamnei Déglise. Când închidea ochii, vedea foarte bine ovalul incântător al figurii noi sale patroane, și cu deosebire cel doi ochi mari negri cu gene lungi, cu privirea așa de curată și așa de adîncă.

— Cum a putut femeia aceasta tînără să ia de bărbat pe domnul Déglise, care cel puțin este din cinci-zece de ani bun? — se întreba el așezându-și hainele în almar. — Nu crez că se încântă dînsa în toate zilele în fabrica dela La Lineuse!...

Și tot în vremea aceasta un embrion de gând rău, întocmai ca o sămîntă minusculă, incolțea în crierul acestui Parisian tînăr care se fălea cu cei 23 de ani ai săi. Chiar lui singur îi era rușine de ideile acesteia libertine, dar, fără voie, gîndul acela nestrămutat creștea ca iarba rea, și peste noapte, până și în somn, se amesteca cu visurile întunecate, luminate numai de limpezile raze a doi ochi negri și pe care le străbătea o voce clară și dulce ca și zorăitul pîrîului din Fains.

(Va urma)

DRAGEES FORTIN

cu balsam de copac și cu supt nitrat de bismuth fără sa-voare și fără miros

Acute colicuri, diaree și experimentate cu succes în spitalul, vindecă repede...

SPECIALITĂȚI COSMETICE INDIGENE

PREPARATE DE FARMACIA VICTOR THÜRINGER FARMACIST

Apă de gură, Vindcă toate alterațiunile gurei, servește în general spre curățirea dinților...

Comandă de toate acestea precum și ori-ce alte specialități farmaceutice streine și indigene se expediază și pentru provincie.

Depoul general: FARMACIA LA "OCHIUL LUI DUMNEZEU", 126, Calea Victoriei, 126. - BUCUREȘTI.

Epitropia Asiezamintelor Brâncovenesci

Se publică că la moșia Cervenia se află 1,700 kile porumb de vânzare...

PROGRESUL MEDICAL ROMAN

Ziar de medicină, farmacie și medicină veterinară. Apare odată pe săptămână.

MAMELOR DE FAMILIE

Pentru a lecni slăbiciunea copiilor, a desvolta forțele lor, creșterea lor și a paza de boalele comune...

O pianistă bună dorește să cânte la pian în soarele dănsant și să dea lecțiuni private...

De vânzare o pereche de case pe strada Roselor 19, aproape de școala Militară și cheul Dâmbovitel.

SE CAUTA pentru 2 co-franceză, pîl, o bonă română, care știe bine limba franceză.

WILHELM LORISKA No. 1, Strada Model, No. 1

Special fabricant de rezervoare rotunde și mari pentru înghețată.

DE ARENDAT

de la Sft. Gheorghe 1887, moșia Cioroica județul Teleorman. În tindere de 553 Pogoane împreună cu o moară...

De vânzare bilete de închiriat de lipit la case Tipografia Curței Regale.

SCROBEALA ALBA IN CRISTALE MARI SISTEM ENGLEZ

CEA MAI BUNA «SCROBEALA ALBA» ESTE ACEEA DE LA CASA F. HEUMANN & Comp. din ANVERS (Belgia)

și care concurează în calitate cu cele mai bune mărci engleze, fiind cu toate acestea mult mai ieftină.

A se adresa pentru prețuri și condițiuni la H. WARTHA - REPRESENTANT GENERAL PENTRU ROMANIA, BUCUREȘTI.

Comptuarul de Schimb și Comision, strada Smârdan, No. 24. MARE DEPOSIT DE SOBE DE PORCELAN SI DE PARCETTE

DE VÂNZARE La 15 Martie se va vinde la Tribunalul Ilfov secția de notariat, pentru eșire din indiviziune, casele din strada Minervei No. 7 și 9.

ATELIER DE LEGĂTORIE TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FII BUCUREȘTI, 12, PASSAGIUL ROMÂN, 12.

INSTITUTU MEDICAL BUCUREȘTI 8, STRADA VESTEII, 8. Secția medicală 1. Hydroterapia 2. Electrizare.

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE IN ROMANIA valabil de la 20 Maiu 1885. Table with columns for stations, routes, and fares.

Tipografia Curții Regale, proprietari F. Göbl Fii, Passagiul Român, 12.